

E 10/2022

Tekijä Freddy André Øvstegård
Vastaanottaja Pohjoismaiden hallitukset

Pohjoismaiden hallituksille

Kirjallinen kysymys Students at Risk -ohjelmasta

Students at Risk on norjalainen ohjelma, joka antaa niille opiskelijoille, jotka ovat poliittisen toimintansa takia vaarassa joutua tai ovat joutuneet karkotetuiksi, vainoetuiksi tai vangituiksi omassa kotimaassaan, mahdollisuuden opiskella korkeakoulussa tai yliopistossa Norjassa. Kansalaisjärjestöt SAIH ja NSO tekivät ohjelmasta aloitteen vuonna 2012, ja ohjelma perustettiin vuonna 2015. Norjan ulkoasiainministeriö rahoittaa ohjelman, ja ohjelmaa hallinnoi Korkeakoulutuksen ja osaamisen virasto (HK-dir).

Järjestelmä alkoi pilottina, mutta nyt siitä on tullut pysyvä ohjelma Norjaan. Yli 70 opiskelijaa on tullut Norjaan ohjelman kautta, ja vuonna 2020 tehty riippumaton [arviointi](#) osoittaa, että useimmista opiskelijoista on ohjelman ansiosta tullut tärkeitä muutoksen tekijöitä omissa kotimaissaan.

Nykyään Norja ottaa vastaan enintään 20 opiskelijaa vuosittain yliopistoihin eri puolille maata. Saksa käynnisti vuonna 2021 vastaavan ohjelman Norjan mallin mukaisesti. Myös Puola on perustanut vastaavanlaisen järjestelmän Valko-Venäjältä tulevia opiskelijoita varten. Norja, Saksa ja Puola esittivät marraskuussa 2021 yhteisen [julistuksen](#) eurooppalaisen Students At Risk -järjestelmän perustamisesta.

Eri opiskelijajärjestöt eri puolilla Eurooppaa toimivat aktiivisesti vastaavien ohjelmien perustamisen puolesta omissa maissaan samaan aikaan kun European Students Union (ESU) pyrkii edistämään yhteisen järjestelmän käynnistämiseksi Euroopan tasolla. Tanskan yliopistojen yhteistyöjärjestö Dkuni on myös ilmoittanut tukevansa vastaavanlaisen järjestelmän luomista Tanskaan.

Koska demokratia ja ihmisoikeudet ovat uhattuina yhä useammissa maissa, tarvitaan suojamekanismeja suojaamaan ihmisoikeusaktivisteja, jotka ovat etulinjassa puolustamassa ja turvaamassa demokratiaa ja ihmisoikeuksia. Yksi esimerkki tästä on Norjan Students at Risk -ohjelma.

Tämän perusteella esitetään seuraava kysymys:

- Koska ihmisoikeudet ja demokratia ovat uhattuina, tarvitaan useampia suoja-mekanismeja. Useat Euroopan maat ovat luoneet oman ohjelmansa Norjan Students at Risk -ohjelman innoittamina. Ovatko muiden Pohjoismaiden hal-litukset kiinnostuneita perustamaan vastaavanlaisen ohjelman omaan maa-hansa riskiryhmään kuuluvien opiskelijoiden suojelemiseksi?

Oslossa 1. heinäkuuta 2022

Freddy André Øvstegård (SV)